

Svar på fråga 2024/25:583 av Serkan Köse (S)
Vägen från skola till arbetsliv för ungdomar

Serkan Köse har frågat mig hur jag avser att stärka och formalisera samarbetet mellan skolor och näringsliv, med syfte att skapa fler och bättre anpassade praktik- och lärlingsplatser för ungdomar som riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden.

Det finns redan idag formaliserade samarbeten mellan skolor och arbetslivet. För varje yrkesprogram i gymnasieskolan finns det ett nationellt programråd. Programråden stärker samarbetet mellan gymnasieskolan, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning (komvux) och arbetslivet, för att yrkesutbildningarna bättre ska motsvara arbetslivets behov. För yrkesprogrammen i gymnasieskolan ska det även finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv (1 kap. 8 § gymnasieförordningen [2010:2039]). I komvux är ett av villkoren för att få del av det riktade statsbidraget som brukar benämnas regionalt yrkesvux att det ska finnas ett eller flera yrkesråd för samråd mellan företrädare för utbildningen och arbetslivet (17 § förordningen [2016:937] om statsbidrag för

regional yrkesinriktad vuxenutbildning). Lokala programråd och yrkesråd är forum för samverkan om yrkesutbildning och arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Många branscher har svårt att hitta arbetskraft med rätt utbildning och kompetens. Gymnasieskolans lärlingsutbildningar är ett viktigt komplement till de i huvudsak skolförlagda yrkesutbildningarna. De ger elever en nära anknytning till framtida arbetsplatser och arbetsgivare goda möjligheter att fylla framtida kompetensbehov. För att öka attraktionskraften för lärlingsutbildningen föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2025 att lärlingsersättningen ska ökas från 1 000 kronor per månad till 1 500 kronor per månad från 2025.

För elever som går ett yrkesprogram i gymnasieskolan ska apl förekomma i minst 15 veckor. En elev som i stället går en gymnasial lärlingsutbildning ska genomföra mer än hälften av lärlingsutbildningen som apl.

Utredningen Fler vägar till arbetslivet (SOU 2024:74) lämnade i november 2024 sitt betänkande. Utredningen föreslår bl.a. nya mer praktiskt inriktade yrkesutbildningar som omfattar 1 900 gymnasiepoäng där målgruppen främst är elever som inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasie-skolan. Vidare föreslår utredningen att yrkesprov ska införas och att yrkeskunskaperna som ska provas ska bestämmas nationellt i

samverkan mellan Skolverket och berörda
branschorganisationer. Utredningen framhåller att yrkesprov kan
bidra till en ökad tydlighet i vilka yrkeskunskaper elever behöver
ha vid avslutad utbildning och kan underlätta elevers möjligheter
att etablera sig på arbetsmarknaden. Förslagen bereds för
närvarande inom Regeringskansliet.

Stockholm den 18 december 2024

Lotta Edholm